

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2021/28/995

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [naam], hierna: appellant, studentnummer [studentnummer], tegen de beslissing van 28 april 2021 van de Examencommissie van de Faculteit der Bètawetenschappen van de Vrije Universiteit, hierna: verweerster, om het tentamen *Experimental Design and Data Analysis*, afgenomen op 22 maart 2021, ongeldig te verklaren.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 7 april 2021 bij het College van Beroep voor de Examens, hierna: College, beroep ingesteld. Op 15 april 2021 heeft het College de ontvangst van het beroep bevestigd en appellant de gelegenheid gegeven om binnen zes weken het definitieve besluit van verweerster toe te sturen. Op 4 mei 2021 heeft appellant de opvolgende beslissingen van verweerster van respectievelijk 7 april 2021 en 28 april 2021 met inbegrip van haar nadere toelichting daarop van 4 mei 2021 aan het College toegestuurd. Op 10 mei 2021 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft een gesprek gevoerd met appellant op 17 mei 2021. Een minnelijke schikking bleek niet mogelijk te zijn. Verweerster heeft op 19 mei 2021 een verweerschrift met bijlagen ingediend. Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 27 mei 2021 via beeldbellen.

Appellant was aanwezig. Namens verweerster waren dr. M. Hogendoorn (voorzitter) en drs. P.S. Kuiper (ambtelijk secretaris) aanwezig.

Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht. Verweerster heeft na de zitting, met toestemming van appellant, de schermfoto's van de WhatsAppgesprekken van de studenten van 22 maart 2021 uitsluitend aan het College toegestuurd voor inzage.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Op 22 maart 2021 heeft appellant het tentamen *Experimental Design and Data Analysis* afgelegd. Kort na 22 maart 2021 heeft verweerster vastgesteld dat gedurende het tentamen in één of meer WhatsAppgroepen tussen de deelnemende studenten onderling overleg is gevoerd over de vragen en de antwoorden van het tentamen. Verweerster heeft op 7 april 2021 het tentamen voor alle deelnemende studenten ongeldig verklaard. Verweerster heeft daarbij aangekondigd nog aanvullende beslissingen te zullen nemen over welke studenten een sanctie zal worden opgelegd voor het meedoen aan de gesprekken in de WhatsAppgroep(en) en over wanneer het tentamen opnieuw afgelegd kan worden. Op 7 april 2021 is appellant in beroep gegaan tegen voornoemd besluit. Op 28 april 2021 heeft verweerster een e-mail gestuurd naar appellant met daarin mededeling dat zij blijft bij haar besluit van 7 april 2021

om het tentamen ongeldig te verklaren en de aankondiging dat er een extra tentamengelegenheid zal zijn op 12 mei 2021. Op 4 mei 2021 heeft verweerster aan alle studenten die hebben deelgenomen aan het tentamen op 22 maart 2021 een e-mail gestuurd waarin de uitleg wordt gegeven dat het ongeldig verklaren van het tentamen is gebaseerd op de vaststelling van verweerster dat 29 studenten tijdens het tentamen berichten hebben geplaatst in een WhatsAppgesprek terwijl gebruik van de telefoon en onderlinge communicatie tijdens het tentamen niet zijn toegestaan. Daarnaast heeft verweerster vastgesteld dat een groep van ongeveer 120 studenten in het eerste uur van het tentamen WhatsAppberichten hebben gelezen. Op 4 mei 2021 bericht appellant aan het College dat zijn beroep mede is gericht tegen het besluit van 28 april 2021.

III. Standpunten van partijen

Appellant stelt dat hij niet hoort bij de groep van studenten die actief zijn geweest in een WhatsAppgroep tijdens het tentamen. Gedurende zijn studie en zijn vooropleiding heeft hij te maken gehad met problemen door het gebruik van WhatsAppgroepen. Daarom zorgt hij ervoor dat hij geen onderdeel uitmaakt van grote WhatsAppgroepen. Hij wil het risico niet lopen dat hij de gevolgen moet dragen van fraude die wordt gepleegd door medestudenten. Hij is alleen lid van een kleine WhatsAppgroep van drie studenten met wie hij samengewerkt voor bijvoorbeeld presentaties. Appellant herhaalt in beroep zijn eerder al aan verweerster gedaan aanbod om te bewijzen dat zijn telefoonnummer niet voorkomt in de WhatsAppconversaties.

Verweerster heeft het goed gevonden dat het tentamen op 22 maart 2021 zou worden gesurveilleerd met gebruikmaking van Zoom. Appellant acht het niet juist dat verweerster na afloop van het tentamen besluit dat het toezicht kennelijk toch niet goed genoeg is geweest en dat zijn tentamen nu ongeldig is.

Verweerster blijft bij haar besluit om het online tentamen van 22 maart 2021 ongeldig te verklaren. Tijdens het tentamen is door een grote groep studenten uitvoerig over de inhoud van het tentamen gecommuniceerd via WhatsApp. De examiner heeft uit coulance ervoor gekozen om het tentamen te laten surveilleren door middel van Zoom en niet door middel van Proctoring. Daarmee wilde de examiner tegemoetkomen aan de klachten over Proctoring als zijnde stressverhogend en een te grote schending van de privacy. Tijdens de surveillance door middel van Zoom is niet opgemerkt dat studenten onderling communiceerden via WhatsApp. Verweerster erkent ter zitting dat moet worden vastgesteld dat de wijze van surveilleren gebrekkig was.

Op grond van artikel 21 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie (R&R) heeft verweerster de bevoegdheid om een tentamen ongeldig te verklaren dat niet op de voorgeschreven wijze is afgelegd, dan wel indien het afnemen van het tentamen niet op behoorlijke wijze is geschied. Aan de studenten is een nieuw tentamengelegenheid geboden op 12 mei 2021. Daarnaast is er ook nog een herkansing op 1 juli 2021. Voor studenten voor wie dit het laatste vak is voor het afstuderen bestaat verder de mogelijkheid om een extra herkansing aan te vragen. Die mogelijkheden staan ook appellant tot zijn beschikking. Verweerster is niet ingegaan op het bewijsaanbod van appellant omdat voor haar zwaarder weegt dat het tentamen niet op de juiste wijze is afgenomen. Voor verweerster is het zeer belastend om van 230 studenten te onderzoeken wie horen bij de namen of de telefoonnummers die zichtbaar zijn in de WhatsAppberichten.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het gaat in dit geschil om een tentamen van 22 maart 2021 waarbij verweerster heeft vastgesteld dat in ieder geval 29 studenten hebben gefraudeerd door tijdens het tentamen aan medestudenten berichten te versturen via WhatsApp. Verder is door verweerster vastgesteld dat ongeveer 120 studenten de berichten tijdens het tentamen hebben gelezen. Verweerster heeft daarom op grond van artikel 21 van de R&R besloten het tentamen ongeldig te verklaren voor alle studenten die aan het tentamen hebben deelgenomen. Appellant stelt dat hij geen deel uitmaakt van de betreffende WhatsAppgroep en ook niet van een andere WhatsAppgroep door middel waarvan tijdens het tentamen onderling is gecommuniceerd.

Appellant stelt geen lid te zijn van een of meer van de betrokken WhatsAppgroepen. Daar heeft hij naar eigen zeggen bewust voor gekozen omdat hij niet het risico wil lopen geconfronteerd te worden met de gevolgen van fraude, gepleegd door medestudenten. Het ligt onder deze omstandigheden op de weg van verweerster om te onderzoeken en aan te tonen dat appellant toch lid was van minstens één van de betrokken WhatsAppgroepen. Appellant heeft aangeboden om aan zo'n onderzoek mee te werken. Zolang dat niet is vastgesteld, kan er in redelijkheid niet van worden uitgegaan dat appellant onderdeel van deze groep of groepen uitmaakte.

Ingevolge art. 21 R&R wordt een tentamen ongeldig verklaard indien naar het oordeel van de Examencommissie het afnemen van het tentamen niet op behoorlijke wijze is geschied. Nu in rechte ervan moet worden uitgegaan dat appellant geen deel uitmaakte van de bewuste WhatsAppgroep(en), kan niet worden aangenomen dat het afnemen van het tentamen bij appellant niet op behoorlijke wijze is geschied.

Aangezien verweerster niet heeft onderzocht of appellant wel of niet deel uitmaakte van één of meer van de betrokken WhatsAppgroepen, is het besluit in zoverre jegens hem onzorgvuldig genomen. Nu ervan moet worden uitgegaan dat hij niet in één of meer van de betrokken WhatsAppgroepen zat, zijn de gevolgen van het besluit bovendien jegens hem disproportioneel van aard en derhalve in strijd met het evenredigheidsbeginsel genomen. Het besluit moet derhalve worden geacht in strijd met het recht te zijn zoals bedoeld in artikel 7.61 lid 2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Het beroep is derhalve gegrond.

Bovenstaande overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt de opvolgende beslissingen van verweerster van 7 april 2021 en 28 april 2021 voor zover die zijn gericht aan appellant;
- draagt verweerster op om binnen veertien dagen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van het hiervoor overwogene.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 2 juni 2021, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, prof. dr. J.J. Beishuizen en dr. A.J.M. Ligtenberg, leden, in aanwezigheid van mr. F. Donner, secretaris.

prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

mr. F. Donner,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 49,-.